

The Holy See

Pāvesta Franciska
apustuliskā vizīte
Lietuvā, Latvijā un Igaunijā
2018. gada 22.–25. septembrī

TIKŠANĀS AR VALSTS AUGSTĀKAJĀM AMATPERSONĀM, SABIEDRĪBAS PĀRSTĀVJIEM UN DIPLOMĀTISKO KORPUSU

Rīgas pils
24. septembris 2018

[Multimedia]

Prezidenta kungs,
valdības pārstāvji un augstākās amatpersonas,
diplomātiskā korpusa un sabiedrības pārstāvji,
dārgie draugi!

Pateicos Jums, prezidenta kungs, par laipno sagaidīšanas uzrunu, kā arī par uzaicinājumu ierasties vizītē, ko jūs izteicāt mūsu tikšanās laikā Vatikānā. Ir patīess prieks, ka varu būt pirmo reizi Latvijā un šajā pilsētā, kura, tāpat kā visa jūsu valsts, ir piedzīvojusi spēcīgus sociālos, politiskos, ekonomiskos un garīgos pārbaudījumus, kas saistīti ar šķelšanos un konfliktiem pagātnē, bet šodien kļuvusi par vienu no galvenajiem kultūras, politikas un ostu centriem šajā reģionā. Jūsu kultūras un mākslas pārstāvji, jo īpaši no mūzikas pasaules, ir guvuši lielu ievērību ārvalstīs. Arī šodien man bija iespēja to novērtēt, kad ierados lidostā. Tāpēc domāju, ka uz jums var ļoti labi attiecināt psalmista teiktos vārdus: “Manas vaimanas tu man pārvērti dejā.” (*Ps* 30, 12) Latvija, *dainu zeme*, ir pratusi savas vaimanas un sāpes pārvērst par dziesmu un deju un tādējādi ir spējusi pārtapt par dialoga, sastapšanās un mierīgas līdzāspastāvēšanas vietu, kas raugās nākotnē.

Šogad jūs svinat savas valsts neatkarības simtgadi, kas ir nozīmīgs notikums visai sabiedrībai kopumā. Jūs ļoti labi apzināties savas iegūtās un atkal atgūtās brīvības cenu. Tā ir brīvība, kas kļūva iespējama, pateicoties jūsu saknēm, kuras, kā teikusi Zenta Mauriņa, kas daudzus no jums iedvesmojusi, “ir debesīs”. Bez spējas skatīties augšup, bez aicinājuma pēc augstākiem apvāršņiem, kas mums atgādina par “transcendentu cieņu”, kas ir katra cilvēka neatņemama daļa (sal. *Uzruna Eiropas Parlamentā* 2014. gada 25. novembrī), nebūtu iespējama jūsu valsts atjaunošana. Garīgā spēja saredzēt tālāk, kas konkrēti izpaužas ikdienišķos, nelielos solidaritātes, līdzjūtības un savstarpējās palīdzības apliecinājumos, ir bijusi jums par balstu un sniegusi radošumu, kas nepieciešams, lai radītu jaunus sociālos procesus, saskaroties ar jebkādām novienādošanas un izstumšanas tendencēm, kas arvien vairāk apdraud sabiedrību.

Esmu priecīgs, apzinoties, ka viena no svarīgākajām saknēm, kuras veido šo zemi, ir katoliskā Baznīca, kura cieši sadarbojas ar citām kristīgajām Baznīcām. Šī sadarbība ir apliecinājums tam, ka ir iespējams veidot kopību, pastāvot daudzveidībai. Tas kļūst iespējams tad, ja cilvēkiem ir drosme pacelties pāri konfliktu virspusējībai un saskatīt citam cita visdziļāko cieņu. Tādējādi varam apgalvot, ka ikreiz, kad mēs kā cilvēki un kā sabiedrība iemācāmies paraudzīties tālāk par sevi un savām interesēm, savstarpējā sapratne un apņēmīga iesaistīšanās pārtop solidaritātē. Šāda solidaritāte, saprasta šā vārda dziļākajā un prasīgākajā nozīmē, kļūst par vēstures veidošanas pamatu vidē, kur konflikti, spriedze un tie, kas pagātnē tiktu uzskatīti par pretriniekiem, var sasniegt daudzpusīgu vienotību, kas rada jaunu dzīvi (sal. *Evangelii gaudium*, 228). Evaņģēlijs ir stiprinājis jūsu tautas dzīvi pagātnē, un arī šodien tas var turpināt pavērt ceļus, lai stātos pretī šā brīža izaicinājumiem, lai novērtētu atšķirīgo un, pats galvenais, lai veicinātu kopību – vienotību starp visiem.

Simtgades svinības atgādina par to, cik svarīgi ir turpināt koncentrēties uz Latvijas brīvību un neatkarību, kura noteikti ir dāvana, bet vienlaikus arī uzdevums, kas iesaista visus. Strādāt brīvības labā nozīmē veicināt cilvēku un visas sabiedrības vispusīgu un saskaņotu attīstību. Ja šodien var svinēt svētkus, tad tas ir visu to daudzo cilvēku nopelns, kuri ir pavēruši ceļu, atvēruši durvis, nākotni un kuri jums mantojumā atstājuši tādu pašu pienākumu – pienākumu atvērt nākotni, koncentrējoties uz mērķi, lai viss kalpotu dzīvei un radītu dzīvību. Ar šādu skatījumu šīs tikšanās noslēgumā mēs dosimies pie Brīvības pieminekļa, kur būs bērni, jaunieši un ģimenes. Viņi mums atgādina, ka Latvijas mātišķība jeb mātes sūtība – šāda analogija sasaucas ar šīs vizītes moto – atspoguļojas spējā īstenot patiesi iedarbīgu stratēģiju, kuras mērķis vairāk būtu šo konkrēto ģimeņu, sirmgalvju, bērnu un jauniešu labums, ne tik daudz ekonomikas pārsvars pār dzīvi. Latvijas “mātišķība” izpaužas arī spējā radīt darba iespējas, lai nevienam nebūtu jāatraujas no savām saknēm, veidojot savu nākotni. Cilvēces attīstības rādītājs ir arī tās spēja augt un vairoties. Sabiedrības attīstību nevar panākt tikai un vienīgi ar tai piederošajiem īpašumiem un resursiem – tie vēl jo mazāk ir šīs attīstības mērs. Šī attīstība atkarīga arī no vēlmes radīt dzīvību un veidot nākotni. Tas iespējams tikai tik lielā mērā, cik dziļi sabiedrība sakņojas pagātnē, cik radoša tā ir tagadnē un cik daudz tajā ir ticības un cerības, raugoties nākotnē. Un tā mērs ir spēja nežēlot savus spēkus un arī sevi upurēt, kā to apliecinājušas iepriekšējās paaudzes.

Prezidenta kungs, draugi, šeit es sāku savu svētceļojumu šajā zemē, lūdzot, lai Dievs turpina pavadīt, svētīt un darīt auglīgu jūsu roku darbu šīs nācijas labā.